

Bijlage 1: standpunt moties en amendementen ALV VNG, d.d. 30 september 2026

Moties	Onderwerp	Ingediend door:	Inhoud	Pre-advies VNG	Advies Enschede	Toelichting advies
8	Resolutie “Asiel en migratie - rust in de keten, ruimte voor uitvoering”					
	Grip op de asielinstroom	Stichtse Vecht	Oproep om in te zetten op het beperken van de asielinstroom en op basis daarvan te werken aan een lager en meerjarig maximum voor de gevraagde opvangcapaciteit bij gemeenten. Daarbij wordt benadrukt dat de gemeentelijke taak onder de Spreidingswet niet los kan worden gezien van de vele opvangvraagstukken waar gemeenten ook invulling aan moeten geven.	Ontraden De motie richt zich sterk op het beperken van de asielinstroom. Tot op heden heeft de VNG altijd bewust de keuze gemaakt om zich niet expliciet uit te laten over de hoogte van de asielinstroom. Gemeenten en de VNG beschikken niet over instrumenten om hierop te sturen. Het VNG-bestuur herkent het onderliggende signaal. Dat is de aanleiding voor de resolutie ‘Rust in de keten, ruimte voor uitvoering’ (agendapunt 8 op de ALV).	afwijzen	Eenzijdig de nadruk op het beperken van de asielinstroom, terwijl een beheersbare opvangopgave vraagt om een integrale aanpak van de gehele asielketen en dit bovendien primair aan het Rijk is.
	Stop marktwerking in de publieke gezondheidszorg asielzoekers	Zeist e.a.	Oproep voor wijziging van de Europese aanbestedingsrichtlijn 2014/24/EU, opdat publieke gezondheidszorg asielzoekers als inherent publieke taak kan worden uitgezonderd van de aanbestedingsplicht en publieke diensten rechtstreeks kunnen worden gegund, En oproep aan kabinet en de Tweede Kamer om te lobbyen voor dergelijke wijzigingen van het Europese aanbestedingsrecht.	Overnemen	instemmen	Publieke gezondheidszorg voor asielzoekers is een taak die vraagt om continuïteit en maatwerk en daarom bij voorkeur niet via aanbesteding aan marktpartijen wordt overgelaten
9.	Ontwikkelingen sociaal domein					
	Uitzonderlijk kostbare casuïstiek jeugdzorg	Kaag en Braassem e.a.	De gemeente Kaag en Braassem pleit in haar motie om voor uitzonderlijke dure jeugdzorgcasuïstiek een landelijk financieel vangnet te organiseren	Overnemen De motie is in lijn met de afspraken die zijn gemaakt in de Hervormingsagenda Jeugd.	instemmen	In lijn met advies commissie Van Ark.
	Betere zorg voor mensen met zware multiproblematiek	Harlingen	Mensen met (zware) multiproblematiek kunnen overlast en incidenten veroorzaken, ook omdat zij geen of te weinig zorg krijgen. Het (gemeentelijk) instrumentarium en de juridische mogelijkheden om in te	Overnemen	instemmen	Kanttekening dat we meer gecharmeerd zijn van oplossingen als Skaeve Huuse, etc., Passend aanbod ipv repressie.

			grijpen zijn beperkt. Daarom wordt het VNG-bestuur opgeroepen om een lobby te starten om juridische en financiële oplossingen te realiseren			
	Compensatie Onderwijshuisvesting	Winterswijk	Bij het kabinet en de Tweede Kamer aandringen op een gebalanceerd wetsvoorstel, zodat niet een generieke hemelsbrede afstandsnorm maar de feitelijke bereikbaarheid en context leidend zijn bij de bescherming van kleine scholen. Daarbij bepleiten dat de gevolgen voor de leefbaarheid van dorpen en buurtschappen expliciet worden meegewogen en te verlangen dat eventuele huisvestings- en transitiekosten voor gemeenten die rechtstreeks uit deze wetwijziging voortvloeien, door het Rijk worden gecompenseerd.	Overnemen	instemmen	Bereikbaarheid kleine scholen vraagt, zoals de motie stelt, meer dan één criterium.
	Samen voor een Veilig Thuis	Heemstede	Bij het Rijk aan dringen op structurele, toereikende en geïndexeerde financiering van de wettelijke taken van dVeilig Thuis-organisaties en de aansluitende gemeentelijke zorg- en ondersteuningsketen. Dit is nodig omdat gemeenten financiële tekorten, capaciteitsproblemen en toenemende druk ervaren op de zorg- en veiligheidsketen.	Overnemen	instemmen	
12	Standaardisering en collectivisering, waaronder Common Ground					
	Structureel partnerschap voor digitale veiligheid	IJsselstein e.a.	De motie zet in op structureel partnerschap voor digitale veiligheid, om hiermee de stap te maken van convenantafspraken naar structureel inregelen van de benodigde rol en positie van lokaal bestuur in een evenwichtige samenwerking. De motie roept op om de afspraken te concretiseren door bij het rijk te pleiten om meer gezamenlijke regie te	Overnemen Het VNG-bestuur kan de voorgestelde acties uit de motie op zich nemen. De VNG blijft zich inzetten voor structurele en toereikende middelen voor de uitvoering van de wettelijke taken op cyberveiligheid. VNG zal de gemeenten blijven ondersteunen bij de uitvoering van de wettelijke taken	instemmen	Gelet op het belang van de invulling van randvoorwaarden om de lokale verplichtingen goed in te kunnen vullen, is het advies de motie te steunen.

			gaan voeren op digitale veiligheid en dit actief te borgen.	en het vergroten van de weerbaarheid van inwoners en ondernemers.		
14	Verantwoording bestuur over uitvoering moties (inclusief nieuwe moties die niet bij een eerder agendapunt zijn behandeld)					
	Landelijke regie en uniforme ontsluiting van woning- en energiedata voor de energietransitie	Zwolle, Enschede e.a.	Beschikbare data voor gemeenten t.b.v. energie en de gebouwde omgeving is versnipperd en kwalitatief onvoldoende. De motie vraagt op inzet in de lobby voor beschikbaarheid en toegankelijkheid van de juiste data op het juiste detailniveau. De motie roept ook op voor een meer landelijke regie voor de beschikbaarheid, kwaliteit en compatibiliteit van data en duiding van de AVG kaders.	Overnemen	instemmen	Initiatief motie vanuit Enschede.
	Rivierkreeft	Stichtse Vecht	Lobby voor verruiming van bevoegdheden van sportvissers en andere inwoners om gericht te kunnen vissen op rivierkreeften en zo ook bij te kunnen dragen aan de bestrijding van overlast door deze dieren.	Overnemen	instemmen	
	Wegnemen belemmeringen en versterken Rijksregie en ondersteuning bij de realisatie van woonwagenstandplaatsen	Land van Cuijk, e.a.	De motie verzoekt het VNG-bestuur bij het Rijk te pleiten voor o.a. wegnemen van onnodige belemmeringen vanuit de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) bij de herplaatsing van bestaande woonwagens, meer landelijke regie, kennisdeling en uitvoeringsondersteuning en aanvullende Rijksmiddelen	Overnemen De motie sluit aan bij de bestaande VNG-inzet	instemmen	
	Omgevingsrechtelijk sturen vanuit het energiesysteem	Hengelo, Arnhem	Het wetgevingstraject Omgevingsrechtelijk sturen op het energiesysteem (ORSE) bepaalt mede welke ruimte gemeenten krijgen om lokaal en integraal keuzes te maken. Het traject bepaalt hoe rollen en verantwoordelijkheden worden verdeeld. De VNG moet zich inzetten voor een sterke gemeentelijke rol passend bij het subsidiariteitsbeginsel van de Omgevingswet.	Overnemen De motie ondersteunt de bestaande VNG-koers en is in lijn met de brief op 24 juli aan de ministers Van Veldhoven en Boekholt-O'Sullivan is gestuurd.	instemmen	Motie mede gesteund door Enschede.

	Geef warmtenetten een volwaardige plaats in een integraal energiesysteem	Sittard-Geleen e.a.	Warmtenetten verminderen de druk op het elektriciteitsnet. Daardoor is minder netverzwaring nodig, of kan het worden uitgesteld. Indieners vragen de randvoorwaarden voor warmtenetten op orde te brengen en te bepleiten voor een volwaardige rol van warmte in een integrale aanpak tegen netcongestie.	Overnemen De motie ondersteunt de bestaande VNG-koers.	instemmen	Past bij inzet Enschede
	Strategisch-economische belangen beter verankeren in de aanpak van netcongestie	Sittard-Geleen e.a.	De motie roept de VNG op om bij het kabinet aandacht te vragen voor de strategisch economische belangen rond netcongestie, zoals bij de industriële clusters van nationaal belang. Ook roept de motie op om samen met gemeenten, provincies en relevante departementen te verkennen hoe deze belangen kunnen worden meegewogen.	Overnemen Het VNG-bestuur ziet deze motie als een waardevolle toevoeging op de huidige inzet.	instemmen	Cf VNG preadvies en B&W besluit
	Evaluatie en verbetering proces "eerder aanvragen" transportcapaciteit woningbouw en scholen	Oudewater e.a.	De motie vraagt het proces "eerder aanvragen" en de wijze waarop dit landelijk is ingevoerd te evalueren met gemeenten. En om een voorstel te doen om op basis van de evaluatie lessen te trekken voor de toekomst.	Overnemen Het bestuur beschouw deze motie als een oproep de voorgenomen lijn vast te houden.	instemmen	
	Maatschappelijke weerbaarheid begint onderop	Zuidplas	Weerbaarheid is een brede en structurele opgave voor gemeenten, is breder dan crisisbeheersing. Motie roept op om: structurele toereikende middelen bij het kabinet te bepleiten, en gemeentelijke taken en middelen expliciet naast die van de veiligheidsregio's te positioneren.	Overnemen De motie ondersteunt de bestaande VNG-koers, en bevestigt het beeld dat de meeste gemeenten de weerbaarheidsopgave niet of onvoldoende kunnen invullen zonder aanvullende middelen.	instemmen	
	Toereikende rijksfinanciering nieuw streekomroepbestel	Winterswijk	Oproep om de financiële gevolgen voor gemeenten van de vorming van streekomroepen actief te blijven volgen en de belangen van gemeenten actief te blijven behartigen bij het rijk. Bij het rijk te blijven pleiten voor voldoende rijksfinanciering voor de streekomroepen zodat gemeenten	Overnemen Het bestuur van de VNG adviseert positief over de motie en zal de uitvoering van de nieuwe Mediawet, en ook de monitor op het gebied van de financiering, blijven volgen.	instemmen	

			niet worden geconfronteerd met extra financiële lasten.			
	Voor een volledige en structurele compensatie van de Wet open overheid	Nissewaard	De motie vraagt de VNG om met het Rijk de uitvoeringsvoorwaarden en financiële compensatie van de Woo te evalueren en daarbij uit te gaan van de werkelijke gemeentelijke uitvoeringslasten.	Overnemen De motie ondersteunt de bestaande VNG-lijn dat structurele taken alleen uitvoerbaar zijn als daar passende en toereikende middelen tegenover staan.	instemmen	
	Naar een uitvoerbare Wet open overheid	Terneuzen	De motie vraagt om een beter uitvoerbare Woo. In het bijzonder om mogelijkheden om disproportionele, excessieve en repeterende verzoeken beter te begrenzen, om de reikwijdte van de Woo nader af te bakenen en om uitvoerbaarheid en doelmatigheid nadrukkelijk mee te wegen bij de evaluatie van de wet.	Overnemen We herkennen dat dit onderwerp breed bij de achterban leeft en gemeenten bezighoudt. We beschouwen deze motie dan ook als een extra aansporing om ons de komende tijd hard te maken voor dit dossier.	instemmen	
	Circulair bouwen als versneller van de woningbouwopgave	Groningen, Tilburg	Oproep voor o.a. bestuurlijke afspraak rijk, provincies, gemeenten en waterschappen waarin circulair bouwen in het Besluit bouwwerken leefomgeving wordt meegenomen en een bestuurlijke dialoog tussen met het ministerie van VRO gericht op circulair bouwen, versnelling van de woningbouw, circulaire transitie en realisatie van woondeals.	Overnemen	instemmen	Past bij inzet Twentse steden en circulaire ambities binnen gebiedsontwikkeling.

rev. 28 september 2026